

FELLES UTTALELSE OM DET SISTE ÅRET FOR FREDSAVTALEN FOR SUDAN

I dag er det ett år igjen av fredsavtalen for Sudan (*Comprehensive Peace Agreement*) som ble undertegnet i januar 2005. Året som kommer vil bli et vendepunkt i Sudans historie. Med bare seks måneder igjen til folkeavstemningene som skal avholdes for Abyei-området og Sør-Sudan, kreves det en enorm arbeidsinnsats for å sikre fortsatt fred og stabilitet etter at fredsavtalen er utløpt.

Vi – medlemmene av troikaen - vil igjen bekrefte vår støtte til troverdige, fredelige folkeavstemninger i januar 2011, der resultatene blir respektert av alle. Vi gratulerer medlemmene av den sørsudanske folkeavstemningskommisjonen (*Southern Sudan Referendum Commission*) med sine verv og oppfordrer dem til å komme raskt i gang med planleggingen av folkeavstemningen og dra full nytte av den internasjonale hjelpen som er tilgjengelig.

Vi er oppmuntret av at partene til fredsavtalen er i gang med drøftingene om forholdet mellom Nord og Sør etter folkeavstemningen i 2011. Vi ønsker velkommen programerklæringen som ble undertegnet i Mekelle, Etiopia, den 23. juni og igangsettingen av formelle samtaler som er forventet å starte 10. juli. Vi oppfordrer partene til å påskynde disse drøftingene for å sikre et solid fundament for et langsiktig, vennskapelig og bærekraftig samkvem mellom Nord og Sør, uavhengig av resultatet av folkeavstemningen.

Til tross for fremgang på mange områder, er det mange utestående problemer og det haster å finne løsninger. Det gjelder utnevnelsen av folkeavstemningskommisjonen for Abyei, grensedragningen mellom Nord og Sør, og det kreves ytterligere fremdrift mht. forberedelsen av de folkelige konsultasjonene i statene Blå-Nilen og Sør-Kordofan. Folkeavstemningen i Abyei er en viktig milepæl i fredsavtalen og må gjennomføres som avtalt. Det er av avgjørende betydning at partene fokuserer på disse sentrale utfordringene for å sikre fortsatt fred og stabilitet.

Vi er dypt bekymret over at sudanske myndigheter etter valget, bl.a. ved arrestasjoner av opposisjonspolitikere, journalister og fredelige demonstranter, har undergravet sivile og politiske rettigheter. Vi oppfordrer nasjonale og lokale myndigheter både i Nord og i Sør samt i Abyei til å sørge for å skape et positivt politisk klima i tiden fram mot folkeavstemningene.

I Darfur blir sikkerhetssituasjonen stadig forverret og omfatter brudd på våpenhvilen begått av så vel Sudans regjering som opprørsgrupper, samtidig som stammefeider og bortføringer har tiltatt. Vi er fortsatt bekymret over den sudanske regjeringens bruk av bombefly og lokale militsgrupper. Vi oppfordrer alle parter til å bringe voldshandlingene til opphør, forplikte seg til en varig våpenhvile og fullt ut ta konstruktivt del i fredssamtalene ledet av Den afrikanske union og FN. Trusler mot humanitære organisasjoner og UNAMID-personell og de følger dette får for humanitær bistand i Darfur kan ikke aksepteres. Partene må sikre humanitære organisasjoner trygg og uhindret tilgang til befolkningsgrupper i nød.

Det nærmeste året vil bringe store utfordringer, men også store muligheter for Sudan. Tiden er inne til å se fremover, ikke bakover, for å få i stand en varig fred. Vi gjentar at våre regjeringer har forpliktet seg til å samarbeide med partene i Sudan, Den afrikanske unions høynivåpanel, FN, IGAD, Assessment and Evaluation Commission (AEC) og andre regionale og internasjonale partnere for å få dette til.